

СТ А Н О В И Щ Е

на Управителния съвет на Съюза на съдиите в България относно решението на СК на ВСС за обявяване на конкурси в административните съдилища

Управителният съвет на Съюза на съдиите в България намира за необходимо да изрази становище по отношение на взетото на 10 декември 2024 г. решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет /СК на ВСС/ да бъдат обявени конкурси, съответно за преместване и повишаване, и за първоначално заемане на свободни длъжности в административните съдилища на страната. Съгласно същото решение, 19 от тези длъжности са предвидени за заемане чрез конкурси за преместване и повишаване, а 18 – за първоначално назначаване.

Както вече сме посочвали по повод решение на СК на ВСС от 2023 г. относно определения брой длъжности в районните съдилища за заемане чрез конкурс за първоначално назначаване¹, „... даването на възможност на лица, които не са магистрати, да заемат съдийски длъжности е възможност, която има разумна цел – избягване на капсулирането на съдебната система, привличане на хора с различен професионален опит в правосъдната дейност, преодоляване на закостенели модели на мислене в съдебната власт. Когато обаче липсват ясни критерии доколко тази възможност ще бъде използвана и какво определя избора на точно определени места за заемане от конкурс за първоначално назначаване, се създава усещане, че се цели заемането на тези места да става от предварително подбрани кандидати, не според най-добрите им професионални и етични качества, а по други критерии, най-вече лоялност към определени кръгове“.

В цитираното наше становище припомнихме и че преди 2020 г. максималният процент „външни назначения“ беше законово установен, без

---

¹ https://judgesbg.org/wp-content/uploads/2023/02/stanovishte_VSS.pdf

да надвишава числото 20. Дадената с измененията на Закона за съдебната власт през 2020 г. възможност ВСС да определя съотношението между подлежащите на заемане съдийски длъжности чрез конкурси за първоначално назначаване и тези за младши съдии, за преместване и повишаване, предпоставя упражняване на това правомощие по предвидим и основан на обективни критерии начин.

Считаме, че при вземане на решение за съотношението на броя на длъжностите в административните съдилища, които предстои да бъдат заети чрез конкурс за първоначално заемани и чрез конкурси за преместване и повишаване, следва да бъде съобразено, че тези съдилища разглеждат като касационна /последна/ инстанция значителен брой от делата, разглеждани от районните съдилища. С оглед на това и е важно преобладаващият брой от съдии в административните съдилища да имат достатъчен професионален опит, за да упражняват по компетентен начин правомощията да контролират правилността на обжалваните решения на районните съдилища.

Следва да се има предвид и че наред с окръжните, административните съдилища са основните по-горни инстанции, в които може да продължи кадровото развитие на съдиите от районните съдилища, поради което и значителното ограничаване на възможността за такова развитие следва да е прозрачно и изключително добре мотивирано. Не считаме, че взетото на 10 декември 2024 г. решение на СК на ВСС съответства на тези условия.

Обръщаме внимание и на обстоятелството, че решението за обявяване на конкурс за първоначално назначаване на 18 длъжности съдия в административните съдилища е взето след като преди около три години – през 2021 г., такъв конкурс е обявен и съответно проведен за други 31 съдийски длъжности в същите съдилища. При разумен държавнически подход, съобразен с обстоятелствата, че България е на едно от първите места на брой съдии на глава от населението сред държавите в Европа², планирането на подлежащите на заемане чрез конкурси съдийски длъжности, съответно и на тези от тях, които са предвидени за така наречените „външни“ назначения, следва да се извършва след задълбочено и широко обсъждане, каквото в случая не намираме, че е направено.

---

² <https://public.tableau.com/app/profile/cepej/viz/QuantitativeDataEN/Tables?publish=yes>

Поради това настояваме Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет да преразгледа решението си за определяне на броя на длъжностите за съдии в административните съдилища, подлежащи на заемане съответно чрез конкурси за преместване и повишаване, и за първоначално назначаване, като съобрази изложените ни съображения.

Гр. София,

17.12.2024 г.

Управителен съвет на Съюза на съдиите в България